

Asia: VN/17575/2021

Luonnos hallituksen esityksestä SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne muutosehdotuksista alla olevaan tekstikenttään

Suomen Kuurosokeat ry katsoo, että tehdyillä esityksillä on vaikutusta kuulonäkövammaisten henkilöiden asemaan opiskelijoina SORA-aloilla. Esitysten kannalta olennaisia YK:n vammaisyleissopimuksen artikloja ovat VANEn lausunnossa mainittujen lisäksi artikla 4, joka määrittää yleiset veloitteet

d) pidättäytymään osallistumasta tämän yleissopimuksen vastaiseen tekoon tai käytäntöön sekä varmistamaan, että viranomaiset ja laitokset toimivat tämän yleissopimuksen mukaisesti;

e) toteuttamaan kaikki asianmukaiset toimet poistaakseen henkilön, järjestön tai yksityisen yrityksen vammaisuuden perusteella harjoittaman syrjinnän;

Suomen Kuurosokeat ry on huolissaan, että kuulonäkövammaisen henkilön ammatinvalintaa voidaan perusteettomasti rajata vammaisuuden perusteella ns. SORA-tutkinnoissa.

Vammaisten henkilöiden kohdalla tiivis yhteistyö terveydenhuollon, opetuksen järjestäjän ja vammaisjärjestöjen välillä on tärkeää, jotta opiskelija ohjautuu hänelle sopivalle alalle ja hän saa käyttöönsä yksilölliset vammaispalvelut ja mukautukset sekä apuvälineet, joiden avulla hän kykenee selviytymään opinnoistaan.

Kuulonäkövammaisilla henkilöillä on kohtuullisten mukautusten lisäksi käytettävissään mm. tulkkauspalvelu (laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta 133/2010). Tulkin tehtäviin kuuluu virheellisesti kommunikaation lisäksi opastus ja kuvailu ja kohtuullisten mukautusten myötä pystytään opiskeluolosuhteita muokata turvallisemmiksi

Mikäli kuulonäkövammaisen opiskelija kuitenkin päätyy soveltumattomalle alalle, saattaa tulla opiskeluoikeuden peruuttaminen kyseeseen. Pitää olla selkeämmin sovittu ja kirjattu, kenellä on vastuu opiskelijan jälkiohjauksesta. Vammaisen nuori saattaa muuten kadota.

Taru, tarkista vielä, onko tämä tulossa lakiin vai miksi se on kursiivilla siellä tekstissä?!"

Ehdotuksessa mainitaan kohdassa §81 opiskeluoikeuden peruuttaminen, seuraavaa:

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta. Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen jälkeen koulutuksen järjestäjän on ohjattava opiskelijaa hakeutumaan muuhun koulutukseen tai tarvittaessa muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.

Suomen Kuurosokeat ry kannattaa ehdotuksen mukaista toimintamallia.

Voitte arvioida muutosehdotusten vaikutuksia alla olevaan tekstikenttään

-

Kaaja Taru
Suomen Kuurosokeat ry - Oikeuksienvälön työryhmä